

Visserscafés in de jaren zestig te Oostende

Rasechte vissers komen voort uit het armoedige vissersleven van de negentiende eeuw. Begin twintigste eeuw en na WO I, zorgen onze vooruitstrevende grootvaders voor de basis van de bloei die decennia later volgt. Het ontstaan van een bewustzijn naar zelfstandigheid en het inbouwen van motoren en motootjes in de oude schepen en scheepjes na 1925 zorgen voor een totaal nieuwe visserij.

Het systeem zit in de visserij zo in elkaar dat als de schipperreder of de reder mooie verdiensten doet, de meevarende matrozen, de werknemers, deelt in de winst. Naast de motoren omschakeling bij de Kustvisserij, de betere geschapen werkvoorwaarden door toedoen van de 'Rode Vloot' bij de IJslanvisserij, gaat ook de Middenslagvisserij erop vooruit. Niet in het minst door gedrevenheid naar zelfstandigheid van de uit De Panne uitgeweken vissers, die de groep zelfstandige vissers in Oostende komen versterken.

WO II haalt de gang van zaken overhoop, doordat de helft van de Vlaamse vissers op de vlucht slaat naar Frankrijk en Engeland. Terwijl de andere helft thuis blijft en de bevolking in hun hongerstrijd helpt met grote aanvoer van haring. Na de oorlog komt alles weer op zijn plooi met extra keihard werken voor weinig maar men is met zijn allen bewust bezig met de heropbouw. Naar de laatste helft van de jaren vijftig toe, begint het beter te gaan om vanaf de jaren zestig volledig open te bloeien. De "Golden Sixties" zijn ook in de visserij een begrip.

September 1960 begin ik te varen en te vissen met mijn vader en het kustvaartuig O.628. De kustvisserij te Oostende heeft een belangrijke troef mee dat Zeebrugge en Nieuwpoort niet hebben: de "Vis- en Garnaaltrap". Men leest er niet veel over in de krant en ziet er niets van op de televisie in zijn beginperiode maar heel België weet die steiger liggen. Als men naar Oostende komt bezoekt men de Trap en neemt men vis of garnaal mee naar huis.

Kort nadien worden voor televisie propaganda filmpjes gemaakt over de Vlaamse visserij en zijn cultuur. De mensen kijken er gretig naar en dat verbeterd de algemene visserijsfeer aan de kust.

Ook de besten bij de IJslan en Middenslagvisserij hebben niet te klagen van de verdiensten over het jaar bekeken. De Visserij draait en laat zijn vissershavens meedraaien. Voetbalclubs te Oostende worden gesponsord langs leidende figuren uit de visserij. Er staan heel wat vissers op de lijst van Pros Vandenberghes bij de gemeenteraadsverkiezingen. De mensen van de donderdagmarkt te Oostende zeggen dat ze aan hun verdiensten zien als het goed gaat in de visserij. Wie vooral profiteert van die bloeiperiode in de visserij zijn de cafés van het Visserkwartier en bij gelegenheid van Oostende.

Jonge vissers krijgen veel drinkgeld en gebruiken het ook daarvoor. Gedeeltelijk loon naar werk na een week Kustvisserij of 14-18 dagen IJslanvisserij of Middenslagvisserij, in omstandigheden waar een buitenstaander moeilijk een gedacht van kan vormen. Het feesten en fuiven dat uitgaan betekend is een uitlaatklep maar ook een zoektocht bij het andere geslacht, met oog op korte of levenslange relaties. De jonge vissers met al hun drinkgeld zijn heer en meester in de Vissercafés als de uitbaters pro visserij zijn. Bijna iedere jonge visser in Oostende krijgt elk jaar, met oktober kermis, een nieuw kostuum van zijn ouders. Die zorgen ook voor moderne schoenen, hemden, kousen, dassen en overjassen. De jonge

visser brengt extra geld in het laatje thuis want het is gebruikelijk dat zolang hij bij zijn ouders inwoont hij zijn verdiend geld afstaat. Wat een typische West-Vlaamse gewoonte is.

Veel meisjes zoeken het gezelschap van jonge vissers op, omdat ze weten dat ze over veel drinkgeld beschikken en ze niet nalaten gul te trakteren. Andere meisjes moeten juist daarom niets weten van jonge vissers, dus het plaatje heeft een keerzijde.

Die bloeiperiode in de visserij duurt net de tijd van mijn actieve vissersloopbaan. Die begint in 1960 en stopt in 1992. Vanaf begin jaren negentig gaat het razendsnel achteruit in de Belgische visserij met de gekende situaties.

Geen Vissercafés zonder jukebox en muziek en wat opmerkelijk is, de rock- en popmuziek heeft ongeveer dezelfde periode van bloei. Ongeveer na het midden van de jaren vijftig begint de explosie, om volop los te barsten van het begin van de jaren zestig en voort te duren. Na Elvis en tijdsgenoten komen The Beatles en de Stones en vele andere groepen, wordt overgenomen door ABBA, Heavy Metal en tijdsgenoten. Om dan een einde te krijgen in de jaren negentig, de tijd dat Michaël Jackson van zijn sokkel begint te donderen. Schaars geklede meiden met Madonna en Britney Spears op kop en enkele Rap zangers kunnen die tijd van mooie rock- en popmuziek niet meer evenaren.

Als men uitgaat in cafés en dancings kan men moeilijk zonder die muziek. Daarbij is de schoonheid en troost van de visser op zee en aan land; de radio op muziek en veel vissers zijn rock- en popmuziek fans. Waarom we er kunnen over meepraten, omdat de evoluties al van in de jaren vijftig worden opgevolgd.

Wat gebeurt in de jaren zestig met de muziek vanuit Groot Brittannië spreekt de visser aan omdat het bijna allemaal gasten zijn uit het arbeidersmilieus, die zich verdienstelijk maken met het creëren van muziek. Er zijn ongeveer een 6000- tal muziekgroepjes aan de slag zijn in Groot Brittannië alleen.

De verscheidene rock- en popsounds die weerklinken in de cafés en dancings romantiseren de sterkste aantrekkingskrachten tussen het mannelijke en vrouwelijke geslacht met extra warmte, levendigheid, echtheid en tijdsgeest.

1964, café 't Schipje ; van l. naar r. : Jimmy Van Hee (schipperreder Kust), Murreille Van Ruyskensvelde (van 't Sas), André Bogaert senior (cafébaas- schipperreder Kust), André Bogaert junior (Kust), Eric Van Sevenant (IJsland), Eugene Desomer (Kust), Eddy Serie (Kust), Nadine X (van 't Sas), Pros Jooris (Middenslag en Kust), René Vande Castele (IJsland en Kust), Francine Caullet (van 't Westerkwartier), John Caullet (IJsland), Yvette Focke (van 't Sas), Freddy Moeyaert (IJsland) en Lucien Desomer (Kust).

Het uitgaansleven van de visser; ik groei ermee op. Als straatjongen in het zuidelijk deel van het Visserskwartier horen wij uit de jukeboxen de muziek uit de Vissercafés van ver weerklinken. Ons speel- en sportgebied beslaan; Sint Pieterstraat, Prins Boudewijnstraat, Paulusstraat, Pauluspleintje, Kerkstraat, Kaaistraat, Sint Franciscusstraat, Dekenijstraat, stukje Jozef II straat, Visserskaai tot tegen het Vissersplein, Istamboelplein en Kerkplein. De rest van het Visserskwartier, het noordelijk deel, is het gebied van de gasten van de 'Oude Mijn' en de 'Vismarkt'. Eén van onze speelkameraden, Georges Laforce, is de jongste zoon van 't Fonteintje en zijn vader is de 'Poerre'. Het is de nonkel van twee van mijn beste vrienden: André en Raymond Hubrechtsen. Het moet ongeveer 1954 geweest zijn, als wij ons met carnaval verkleden en centjes gaan rondhalen in de cafés. In een café in de Kaaistraat is er een man die zegt: "kom eens kijken naar Bubbeline". Wij gaan mee en daar ligt in de keuken een oude dikke madame in een bed, wat even later haar sterfbed wordt.

Peetje en meetje spreken over het uitgaan te Oostende tussen WO I en WO II. Mijn vader, visser in Zeebrugge voor de oorlog, doet hetzelfde ook daar gaan de vissers feesten als ze aan land zijn. Gaan uit zoals ik dat decennia later zal doen met een hele groep vrienden, allemaal jonge vissers.

Mijn familie vlucht naar Engeland, Brixham, bij het begin van de oorlog; daar ontstaat een hechte Belgische bevolkingsgroep vissers uit Zeebrugge, Nieuwpoort en Oostende. Ze werken en vissen hard en verdienen schoon geld en het uitgaan is evenredig. Ze vullen danszalen en pubs in Brixham en rijden met taxi of bus naar de grotere stad Torquay om te gaan dansen in moderne danszalen.

Bij al dat uitgaan zijn de vissers, hun meisjes en vrouwen gekleed volgens de mode ; is dat nu jaren twintig, dertig, veertig, vijftig, zestig, zeventig of later. Ze stinken naar vis of garnaal in hun werkkledij maar als ze uitgaan zijn ze modern gekleed.

Wij wonen in de Sint Pieterstraat rond de Peperbusse, in hetzelfde huis met mijn grootouders langs moeders kant, hun twee zonen, mijn nonkels, zijn zeven en negen jaar ouder dan ik. Als negenjarige is mijn favoriete nonkel, de jongste, zestien jaar en die gaat al van sortie de zaterdagavond en zondagmiddag, na een week van hard werken en varen met de kustvisserij ; dat is 1954.

Mijn nonkels en ikzelf zijn bijna halfbroers en ze vertellen veel over hun uitgaan. Ik vind het tof zo een leven van hard werken en vissen met de kustvisserij en tijdens weekends uitgaan met de meisjes. Zelfs de vechtpartijen waarvan mijn jongste nonkel vertelt, vind ik heldhaftig en dat gebeurt soms voor een meisje. Als ze uitgaan zijn ze met een hele groep jonge vissers, zowel Kustvissers, Middenslagvissers en IJslandvissers en ze worden naar mijn nonkels familienaam "de bende van Barbé" (Barbaix) genoemd. Die nonkel neem ik als voorbeeld; het is de tijd van James Dean, een jonge Elvis en Paul Anka, zelfs van Johnny Ray, Frankie Laine. De filmsterren Gina Lollobrigida, Sophia Loren en Brigitte Bardot volgt hij in "Piccolo", die nieuws uit de filmwereld brengt. Een jonge visser is nooit nozem, ze kleden zich in maatpak, wit hemd en das en goudwerk aan de handen maar dat rebelerende zit er wel in. Dus ik voel me aangetrokken tot zo een visserleven, hoewel mijn serieuste droom beroepsrenner worden is maar dat wordt me uit het hoofd gepraat door mijn ouders. Dan, als heel jong gastje, is het niet de zee die me aantrekt maar wel dat leven als kustvisser. De vrijheid, de wisselende vaardagen en uren, geheel anders in de winter dan in de zomer, dat warm thuisnest die wacht als je van zee komt, die hechte familieband, dat uitgaan als een werkende held en de meisjes waar je mee kan uitgaan.

Tijdens de tienerjaren van mijn nonkels is een favoriet café dat van “Zwarte Maria” op het hoekje van de Vismarkt en de Sint Franciscusstraat. Het cliënteel bestaat voornamelijk uit vissers, meestal jonge, uit Kustvisserij, IJslanvisserij en Middenslagvisserij. Mijn meetje vertelt me dat zelfs Prins Karel er komt ; Karel gaat wel meer uit in Oostende, hij woont er en komt er soms de zaterdagavonden en nachten uitgaan in vissercafés.

De vissers, die er meestal in groepjes op uittrekken, blijven niet alleen plakken in dat Visserskwartier maar gaan ook op stap in de Langestraat, Boulevard Van Iseghem en het Hazegras. Dat is in de jaren vijftig maar ook nog wanneer ik begin uit te gaan vanaf begin jaren zestig.

Met mijn vader en op zijn kustvaartuig O.628 begin ik te varen in september 1960 op 15 jaar en 4 maanden. De verandering van de visserijschool naar het harde werk op een vissersvaartuig, in alle weer en wind, is een grote verandering met werkuren die niet van de poes zijn. In plaats van 's avonds onder de wol te kruipen is het aan boord gaan om te gaan vissen op de kust. Daardoor is de gewoonte dat visserjongens redelijk vlug mogen uitgaan van hun ouders ; men moet zich toch kunnen ontspannen.

Op vijftienjarige leeftijd mag ik de zondagnamiddag op café gaan en even later ook op zaterdagavond. Eerst alleen en dat is een openbaring en verkenning. Na enkele weken uitgaan wordt men bevriend met andere jonge vissers en begint men er in groep op uit te trekken; omdat dat geestiger is. We spreken af in één of andere café.

Ik heb redelijk vlug de smaak te pakken ; drink graag een stevige pint bier en wat me, zoals alle andere jonge vissers, vooral aantrek is de ambiance van het uitgaan. De cafés met jukebox muziek, de vrienden, de vele meisjes en het dansen, het praten en het vrijen. Ik vind er iets magisch aan en ben daarbij niet de enige; daarbij de visserij is een warm temperament volle samenleving.

Als ik 17 jaar ben komt Maurice Zanders, dan 19 jaar, van de IJslanvisserij als matroos varen met mij en mijn vader. Wij vormen vlug een goed werkteam en gaan er samen op uit tijdens het uitgaan en zo ontstaat er al vlug een hele groep jonge vissers rondom ons twee. Een groep met gasten van de Kustvisserij, IJslanvisserij en Middenslagvisserij. Wij kustvissers zijn elk weekeind thuis en gasten van de grote schepen gaan dan mee met ons als ze aan land zijn. In totaal zijn we zo met een gast of twintig maar bijna nooit allemaal samen want de ene is dan eens op zee en dan de andere. Onze samenstelling varieert van week tot week en soms zijn we maar met een stuk of zes.

Men noemt ons de “bende van Pies” naar de bijnaam van Maurice Zanders want hij is één van de populairste figuren van het Visserskwartier. Het is een echte lolbroek maar ook zot van meisjes. Om ons als twee vrienden te omschrijven; Maurice is constant geestig maar kan ook ernstig zijn en ik ben meestal ernstig maar kan ook geestig zijn. Dat is het vermelden waard omdat wij de kern van die groep vissers zijn, die de bekendste en populairste van het Visserskwartier worden. Er ontstaat die tijd een andere kleinere groep jonge vissers die draait rond Roger Rys en Willy Delbolle, twee gasten van de grote visserij. Met een gast of zes à acht gaan ze samen uit. Er zijn vanzelfsprekend meer jonge vissers op stap, met een stuk of drie, vier of sommigen gaan alleen uit maar een bende zoals de onze had men nooit gezien in het uitgaansleven van Oostende. Het vergelijkbare is de “bende van Barbé” in de jaren vijftig.

Wij zijn geen “bende” in de zin van het woord; dat moet ik eens uitleggen aan een politiecommissaris op zijn bureau, nadat iemand per ongeluk in het Kroegske een fles heeft gebroken waar men maanden aan stuk kaarsen heeft laten over branden. Ik antwoord op zijn vraag, dat wij geen leider hebben maar een groep losse jonge hard werkende vissers zijn die samen op stap trekken om uit te gaan en te feesten en zo is het ook.

Rond onze groep draait ook een groep meisjes van Sas-Slijkens; meer bepaald van de omgeving rond de Nukkerbrug. Soms trekken wij er in gemengde groep op uit maar ook eens de ene jongen met een ander meisjes, zo om beurten eens maar niet allemaal er zijn er ook die zich aan één blijven houden. We kennen elkaar dus goed. Sommige gasten van onze groep huwen dan ook met sommige van die meisjes.

Om de jonge vissers van weleer op te noemen die tot onze groep behoren of er wel eens samen op uitrekken: Eddy Serie, Maurice Zanders, Ronny Deschepper, Lucien en Eugene Desomer, John Caullet, Redgy Goes, Willy Malesijs, Erik Van Sevenant, Maurice Devaux, Marcel Mille, Ronny Victor, René Vande Castele, Pros Jooris, Miel Caullet, Freddy Rau, Albert Deramoudt, René Lambrecht, Freddy Heinderson ; soms Pros Van Billemont, Roland Billiaert, Jan Daems en André Sollenbergh.

Slank van werken, bijna afgetrainde atleten, allemaal schone jongens, modern maatpak, wit hemd (in het begin jaren zestig bestaan er nog geen gekleurde hemden), das, lederen schoenen. En goudwerk aan handen en pols en ik denk dat dit een overblijfsel is van de tijd dat Oostende een kaperstad was.

Wij zijn zeer gekende figuren in dat uitgaansleven van het Visserskwartier; de meisjes praten over ons en ook de andere jongens want er is wel af en toe een vechtpartij of het oplossen daarvan. Daardoor voel ik me goed geplaatst om u mee te nemen op een Visserscafé tocht in de tijd. Zal proberen niet te persoonlijk te worden maar mijn herinneringen zijn de voornaamste maatstaaf voor dit verhaal.

Richting station van Oostende gaan we langs de brug en de Sint Franciscusstraat naar het Pauluspleintje. Op de eerste hoek :

Café Rialto; is geen specifiek visserscafé, hoewel er veel vissers gaan maar er zijn meer klanten die geen visser zijn. Men vindt de toeg achteraan de vierkante cafézaal; rond 1965 zijn er twee cafédochters, geen visserfamilie maar zeer visserij minded. Trouwens vissers ziet men in het Visserskwartier graag over de vloer komen, vooral als ze in groep zijn want ze verteren veel geld op café.

In 1960 op een september zondagnamiddag is dat het eerste café waar ik binnen ga. Er zijn dan ook twee cafédochters; Annie en Jeanine de jongste, zestien jaar. Zij is mijn eerste vriendinnetje als we 12 jaar zijn en als kersverse visserjongen zitten we heel de namiddag dicht tegen elkaar te praten en iets te drinken. Ze heeft echter al oudere vriendjes en mij ziet ze dan als een heel jong vissertje. De platen die me daaraan herinneren : “Suspicion” en “Temptation” van The Everly Brothers.

Later gaat dat gezin weg van de Rialto en komt er een andere, weer met twee dochters; het zijn deze die op onderstaande foto staan. Vooral Monique is ons gunstig gezind en kan meedoen met onze manieren.

1966, **café Rialto** : van l naar r : René Lambrecht (IJsland), Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland), cafédochter Monique, Ronny Deschepper (Kust) en Gustaaf Verburgh (Kust).

1964, **café Rialto** ; van l naar r : Lucien Desomer (Kust), Ronny Deschepper (Kust), cafédochter Monique, Eddy Serie (Kust), cafédochter II en Freddy Heinderson (Kust).

Over de deur van café Rialto:

Het Kroegske ; gekend in heel Vlaanderen. Het is een klein kroegje als je binnenkomt, er staat één tafeltje en direct een stevige toeg, men heeft nog wat plaats daarboven en trapafwaarts is er een grotere zaal waar het heel donker is. Zoals veel andere jeugd, gaan er veel jongere vissers met hun meisje wat kennismaken bij straf gedempt licht.

Ik zie er de gekende Vlaamse acteur Julien Schoenaerts een hele groep vrienden en vriendinnen vervoegen. Er komt meer zulk volk over de vloer.

De uitbater Brusselaar Iwein Scheer wordt een bekende Oostendenaar. Iwein kent mij als kustvisser want ik moet telkens door de Paulusstraat het Kroegske passeren om aan boord te gaan en weer naar huis; dat kan elk uur van de dag zijn. “Dat moet je eens lezen” : zegt Iwein op een dag tegen mij en geeft me een boek: het is “Gangreen” van Jef Geeraerts.

Op de zuidwest hoek van het Pauluspleintje, hoek Paulusstraat heeft men :

Café Titan is een klein cafeetje met een lange toog, vol barkrukken; er staan een paar tafels.

Dat is wat later dan jaren zestig. Chris een jonge vrouw is uitbaatster en ze werkt met jonge serveuses. Waarbij ik me een Hollandse en enkele Engelse meisjes, naast de Vlaamse herinner. Er gaan redelijk veel jonge vissers.

Het gebeurt eens dat er paar IRA leden (dat zeggen ze toch) in de nachtelijke uurtjes aan de toog zitten; die wachten of komen van een mailboot.

Op de noordwest hoek van het Pauluspleintje, hoek Paulusstraat heeft men :

Café Noordzee : de uitbater is IJslandvisser, Phillemon, ouder geworden maar eerder één van het zwaardere type. Het is een café waar bijna uitsluitend vissers naartoe gaan. Het kan er redelijk zwaar aan toe gaan met drinken, dansen en de meisjes die graag bij de jonge visser vertoeven. Er komt ook ander volk maar geen doetjes, die zouden er bevreesd opvallen.

Van het Pauluspleintje naar de Visserskaai, links om het hoekje:

Café Walvis : een eerder rustig café waar veel kustvissers gaan. Niet echt een stamcafé maar meer een praatcafé waar iedere kustvisser wel af en toe gaat.

Jaren later, rond 2000, na de "Ferry Boat" het laatste visserscafé van langs de Visserskaai die er mee ophoud.

Enkele huizen verder:

Café Ferry Boat : vroeger, in de jaren vijftig is dat bij "Dikke Gusten", een oud kustvisser maar even voor 1960 is het zijn zoon visser Roger Heinderson die het met zijn echtgenote Heléne en zijn twee dochters Nora en Monique openhouden. Freddy, hun zoon, is visser.

Het is altijd meer een stamcafé voor oudere vissers, meest kustvissers en vissers die naar de Oostende-Doverlijn zijn overgestapt. Er zijn ook veel andere stamgasten, weet ik van mijn vader omdat het ook zijn stamcafé is: iemand die aan Oostende Radio werkt bvb. Er is een vogelpikclub en spaarkas en er wordt veel met de kaarten gespeeld.

Vogelpikclub, spaarkas, kaarterclub, of een andere club met bestuur, het zijn de ingrediënten voor een stamcafé.

Jonge vissers gaan er af en toe een pintje drinken meestal voor de jonge dochters. Nora vrijt serieus met Roger Hoste, een dancinglekner uit de Langestraat ; die de andere stamgasten op de hoogte houdt van het reilen en zeilen daar. Zo vertelt mijn vader me, die het weet van Hoste, dat Roger en Eric De Vlaeminck en Jempy Monseré er af en toe de bloempjes durven buitenzetten en whisky drinken.

Als zeventienjarige met een vijftal vissersvrienden op stap, nonkel André is erbij die zeven jaar ouder is en we zitten in de "Ferry Boat." Ik dans met Nora, die mijn leeftijd heeft, op "Unchain Melody" van Cliff Richard, een ultra trage slow. André roept : 'ewel je danst met je gat achteruit.' Dat is een sein om mijn schuchterheid af te werpen en van dan af zoek ik tijdens het dansen altijd meer lichamelijk danscontact met het meisje. Dat is algemeen, alle jeugd van Oostende die tijd, visser of niet dansen slows zeer dicht tegen het meisje

aangedrukt. Na slow dansen, zie je veel jongens terug naar hun plaats gaan met hun gat een beetje achteruit en de toppen van hun vest voor hun gulp want daar is iets gerezen.

De stamgasten van de Ferry Boat doen met de bus reisjes naar de brouwerij Ekla en vooral de Wereldtentoonstelling van 1958 in Brussel.

Zo ook een vijftal dagen met de trein naar Hamburg, Sanct Pauli en de Reeperbahn. Ikzelf, twintig jaar (1965), en mijn vrienden Maurice Zanders en Maurice Devaux zijn mee en trekken er in Hamburg meestal samen op uit met mijn negen jaar oudere nonkel Pierre Barbaix en Theo Bogaert en hun echtgenotes Simone en Lilianne. Ook veel oudere vissers zijn mee naar Hamburg, waarbij mijn vader en grootvader, mijn moeder en grootmoeder.

Drie jonge vissers op de Reeperbahn en de Grosse Freiheit, de vele striptease bars waar we binnen gaan en de Poepfstrasse die we passeren. Binnengaan in de "Kaiserkeller" en "Star Club" waar twee jaar eerder The Beatles aan hun wereldverovering beginnen. Maurice Zanders (Pies) zingt er op hetzelfde podium, waar dan onafgebroken Engelse bands uit Manchester, Birmingham, Liverpool en Londen optreden, "Op de Vismarkt zien'k geboren" (dat is ook zo). De honderden Duitse jongens en meisjes vinden het plezant en moedigen luid aan.

Wat verder langs de Visserskaai:

We hebben vissercafés met namen zoals "**Bij Tibbetjes**" maar dat zijn dan de kleinere, zeer ouderwetse herbergen waar zelf geen jukebox staat en de klanten meestal oudere vissers zijn die niet meer wensen dan een pint, een sigaretje en een babbel in een ouderwets gelagzaaltje. Tibbetje is veel langs de kaai te zien en het gezicht van die ouderwets geklede magere man is erg verminkt door brand of ontploffing.

Café Brixham ligt in dezelfde aard als de "Ferry Boat", eigen stamgasten, vogelpikclub, spaarkas en veel gekaart. Er gaat wel meer gemengd volk en wat minder vissers dan in de Ferry Boat ; het café is ruimer dan de Ferry Boat.

Langs de Visserskaai tot in de Nieuwstraat, op de rechterkant een paar huizen van de hoek:

Café Zeezwaluw : begin jaren zestig het favoriete café van veel heel jonge vissers, vooral omdat de dochter van veertien, Marie Rose Vanbesien, er serveert en vriendin is van iedereen.

Het is het café van Louis Van Besien die op zee verdrinkt en broer van Lucienne Van Besien (Lucy Loes). We zijn rond de 17-18 jaar als we er de vijf en dertigjarige Lucienne leren kennen, als ze meehelpt en serveren met haar schoonzuster Andrea, de moeder van Marie Rose.

Het is een druk bezocht café en de visserij houdt er alle dagen feest. Een schilderij met geweren schietende gendarmen op vissers op schepen, tijdens de Vissersopstand van 1887, hangt aan de muur. Zo komen we het daar te weten.

Cafédochters zijn echt sociale meisjes, nauw verbonden met vissers. Denk niet dat het een soort sletjes zijn, helemaal niet; ze zijn nodig in onze samenleving, ze kunnen troosten, mee lachen, vertellen en feesten en ruzies helpen vermijden. Dansen met de klanten zoveel ze willen. Af en toe gaan ze alleen uit met één van de jonge vissers, als die hen aanstaat.

Daar leren we de Twist, de Huckle Buck en The Fly, naast swingen en Rock en Rollen.

We dwepen er met rocker Vince Taylor, ook Country Music is er niet vreemd, vooral Jim Reeves en Brenda Lee. Cliff, Elvis en Paul Anka staan er naast Adamo en Will Tura. Tijdens de twistrage horen we bewust voor het eerst een tot dan ongehoorde sound, deze van "Joey Dee and the Starlites" uit jeugddancings van New York. Hun hits; 'Pepermint Twist', "Ya Ya" en "Fanny Mae" hebben niet direct iets te maken met de Twist maar ze brengen een ambiance die enkele jaren later veelvuldig wordt geëvenaard door de Engelse pop en rock groepen. Later geven die groepen ook toe dat ze naast vele andere Amerikaanse zangers en groepen inspiratie vonden bij "Joey Dee and the Starlites".

We drinken er pinten met The Woodpeckers, het Antwerpse komisch broederduo, de kleine (later 'het Mannetje) en de lange. Wat me vooral opvalt, hoewel ze op TV komieken zijn praten ze op café bloedserieus.

Een paar jaar nadat Louis op zee verdrinkt wordt de Zeezwaluw overgenomen door kustvisser Jef Lauwereins en zijn echtgenote Ernestinne. Ze hebben twee dochters en vier zonen vissers. Dochter Josianne neemt de plaats in van de vorige cafédochter Marie Rose. Het feest gaat gewoon door.

Dat dagelijks feesten in de visserscafés zien er altijd anders uit met afwisselende deelnemers. De jonge kustvissers komen meestal de zaterdagavond en nacht en de zondagnamiddag. De gasten van de grote schepen als ze aan wal zijn en dat is drie dagen om de 14, 18 of 21 dagen.

Tijdens de ochtenden komen oudere kustvissers hun dorst lessen en een pintje (niet zoveel) drinken na een nacht hard werken voor ze naar huis gaan om s' avonds weer paraat en fris aan boord te stappen. En de zondagochtenden gaan oudere vissers op cafébezoek, om op een vooraf afgesproken uur thuis te zijn voor het middageten, dat is meestal om 13 uur. Is dat niet zo dan kan er thuis ruzie zijn met de vrouw want de visser luistert naar haar en er zijn afspraken die moeten worden nageleefd.

1961, café Zeezwaluw : van l naar r ; Josianne Lauwereins (latere cafédochter), Jean Pierre X (IJsland), Freddy Heinderson (Kust), Eddy Serie (Kust), onder Marcel Mille (Kust), cafédochter Marie Rose Van Besien, boven Maurice Devaux (Kust), onder Pros Van Billemont (Middenslag), François Ruyschaert (Mosselverkoper), Andrea (de jongste dochter van volkszanger Bertino). Op de voorgrond het hoofd van Patrick Cordy (Kust).

Volkszanger Bertino heeft drie dochters en ze huwen alle drie met vissers ; de jongste, Andrea met Pierre Lambrecht (IJsland), Erna met Florent Daems (Kust) en Jenny, de oudste, met Roger Ryckeman (IJsland). Drie geestige meisjes waarvan Andrea de uitbundigste is en Erna de stilste en voor ze serieus vrijen zijn we één bende goede vrienden en vriendinnen. Zoals met alle andere vriendinnen hebben we onze geheimpjes. Jenny is iets ouder dan wij en daar hebben we minder contact mee.

Ook de cafédochters Marie Rose en Josianne huwen later met vissers; Marie Rose met Norbert Germonprez en Josianne met Freddy Heinderson de zoon van café Ferry Boat.

Een paar huizen nevens de Zeezwaluw :

Café Het Mosselhuis; met twee dochters Claudette en Marie Rose Bogaert. Het is een klein cafeetje waar de mensen van aan de Trap binnenspringen om naar het toilet te gaan. Waar men ook eten serveert. Ook jonge en oudere kustvissers gaan er hun ochtendpintjes drinken, na een nacht op zee of bij stormweer wanneer er niet wordt uitgevaren en aan boord gewerkt.

Café Mosselhuis, in de jaren zeventig : Dit is geen foto tijdens het uitgaan maar een samenzijn met een pint en een babbel van jonge kustvissers na een nacht op zee. Van l. naar r : François Devey (schipperreder O.23), Ronny Victor (schipper O192), Luc Bogaert (matroos O.100), onbekend X (matroos), onbekend X (matroos), boven Wilfried Devey (matroos O.23), Maurice Devaux (matroos O.142), onder Urbain Van Steene (schipper), Lucien Bogaert (schipper O100), Albert Deramoudt (schipper) en Ivan Fonteyne (matroos).

Schuin over de deur in dezelfde Nieuwstraat :

Café 't Schipje; na een periode Zeezwaluw wordt dat onze voornaamste pleisterplaats voordat we de rest van de stad intrekken. Jonge vissers spreken er de zaterdagavond af om samen van sortie te gaan. Dat is al van in de jaren vijftig zo. Het wordt uitgebaat door kustvisser gezin André Bogaert en Yvonne. Er zijn twee dochters, Jacqueline en Helena en drie zonen die vissers worden. Beide dochters huwen met vissers van de grote visserij.

Wij met onze groep vertoeven er meestal met onze vaste groep vriendinnen van Sas Slijkens. Voordat we er de zaterdagavond komen, na een namiddag slapen na een nacht op

zee, zijn de meisjes al de nieuwste platen naar de muzikwinkkel gaan halen. Ook vissers van de grote schepen die in Engeland zijn binnengelopen brengen de laatste Engelse en Amerikaanse successen mee. Twee tot drie weken eerder voordat ze op het continent zijn bekend zitten ze al in de jukebox van 't Schipje.

1964, café 't Schipje : tijdens een kalme vooravond in café 't Schipje ; van l naar r : Staf Jooris (oudere visser), Maurice Zanders, cafébazin Yvonne mevrouw André Bogaert senior, Eddy Serie en André Bogaert junior.

In de pré Beatles tijd luisteren en dansen we in 't Schipje op de platen van Eden Kane en Lance Fortune. Eden Kane zal wel een belletje laten rinkelen maar ik denk dat weinigen Lance Fortune kennen. Ook de Amerikanen Gene Pitney, Johnny Burnette, Johnny Tilotson en Ray Peterson zijn vaste waarden op de jukebox.

Daar beleven we de vroege Beatles, Rolling Stone, Bob Dylan en Roy Orbison. Het is er dansen, drinken, roken en vertellen (over van alles: visserij, zeevaart, muziek, sport, wereldproblemen maar met ontzettend veel humor) in die sfeer. Soms wordt het vrijen op de koer (jongens met meisjes welteverstaan).

Met de Zeezwaluw en Santa Maria is 't Schipje het meest rasechte, langstdurende en succesvolste visserscafé van de jonge uitgaande visser.

1964, café 't Schipje : tijdens Carnavalavond ; van l. naar r. : Eddy Serie (Kust), Lucien Desomer (Kust), Willy Malesys (IJsland), Eric Van Sevenant (IJsland), Maurice Zanders (IJsland en Kust) en de gemaskerde Redgy Beyen (Kust).

Van de Nieuwstraat linksaf naar de Schipperstraat;

Op de hoek bar **“Fats”**: geen visserscafé maar de eerste homobar in Oostende dit vanaf midden de jaren vijftig. Ik zie als leerling dat de leerkrachten van de John Bauwens Visserijschool, een eindje verder, met de handen achter de rug voor het venster gaan staan als de leerlingen die langs daar naar huis stappen daar moeten passeren; omdat de homo's vanachter het venster jongens durven naar binnen roepen. Als jongens van de visserijschool weten we dat het een café is van 'potvinten' ; zoals we dat noemen.

Nonkel André die de Paster Pype visserijschool volgt legt me als zestien jarige uit, in 1953, wat 'potvinten' zijn. Ook mijn grootmoeder Maria spreekt me al heel vroeg aan voorzichtig te zijn voor de 'stratennaaiër', naam voortkomend uit een ver verleden. De 'stratennaaiër' is iemand die kleine jongens en meisjes en vrouwen probeert aan te vallen op straat. In Oostende is dat een waarschuwing voor kleine kinderen waarvoor ze zoal moeten opletten op straat.

Café Zeilschipje, wat verder in de straat naar de vismarkt toe is een ruim café uitgbaat door IJslandvisser Ronny Neirinck en zijn echtgenote Anne-Marie Ockett; de dochter van IJslandkapitein Jef Ockett. Anne-Marie leert het vak als ze enkele jaren eerder, samen met haar zuster, opdiert in het café 't Visschertje' van haar moeder Jeanne; terwijl vader Jef rond IJsland vist.

Dat is periode 1963-1965. De Oostendse jeugd, jongens en meisjes, komen er om elkaar te ontmoeten, te leren kennen en te vrijen, zoals overal in het Visserskwartier maar daar bij wat minder drukte in de grote cafézaal en dito koer. Een meerderheid van klanten bestaat uit jonge vissers en ik herinner van het café vooral het veel gespeelde liedje “Bo Diddley” van de zanger met dezelfde naam.

Café De Witte Zee, een paar huizen ernaast is een rustiger visserscafé waar minder jeugd komt maar wel af en toe, om in een nog rustiger sfeer terecht te komen en even op adem te komen.

Ik herinner me een zondagnamiddag dat wat verderop een gezelschap van een tiental mannen en vrouwen zit en iemand uit het gezelschap opeens rechtstaat en een paar lange gedichten voordraagt. Altijd heb ik gedacht dat het jonge dichter Hugo Claus is, die deze tijd in Oostende woont en dan nog onbekend is. Nu nog, die jonge gast voor mijn geest halend zie ik daar de jonge Claus in; in vergelijking met foto's van die tijd.

Café Belcanto, nevens de "Witte Zee" is in de latere jaren zestig het café van tweelingzusters Huguette en Yvette Verburgh en hun moeder weduwe. Vader verdrinkt op IJsland. De twee visserdochters stralen klasse uit. Van als ze café houden komt hun zakeninstinct op de proppen, met pintjes tappen en omgaan met de klanten. Er speelt veel een kleine band met zanger Eddy Clark, eerder van de Seabirds. Norbert, later een vaste waarde op de bureaus van de Rederscentrale speelt er drums.

Eén van mijn vissersvrienden van onze bende; Middenslagvisser Redgy Goes huwt met Huguette. Later doen de tweeling en hun mannen vishandel om daarna in kleding en schoenen te doen. Om nog maar eens hun kwaliteiten voor zakendoen te bevestigen.

Café Docksy, het hoekje van de Vismarkt en het Vissersplein; voordien café De Koninkjes. Hedendaags "Zeezotje".

Later in de sixties wordt het uitgebaat door Marguerite Haeck de moeder van André, Betty, Jacqueline en Lillianne Saudemont; de vrouw die ter de visserij voer.

De jongste dochter Jacqueline, nog de enige thuis, is er de klanten lokster. Mijn vaarmaat; Maurice Zanders alias Pies, huwt een paar jaar later met haar.

Wij zijn gedrieën samen op stap; Maurice, Jacqueline en ikzelf en Jacqueline vraagt: "Eddy met wie moet ik nu meegaan met u of met Maurice." Ik weet dat mijn vriend zot is van haar en zeg: "Jacqueline ga maar mee met Maurice". Van dan af beginnen ze serieus te vrijen om later te trouwen.

Later houdt zoon André Saudemont café Docksy open. André heeft met de koopvaardij gevaren en is bokser en zelfs officieel bokskampioen van Vlaanderen. Het is een stamcafé van meerdere jonge vissers en gasten uit allerlei andere beroepen. Boksmanager Theo Van Haeverbeke komt er wel eens over de vloer. Evenals meerdere bokskampioenen uit Vlaanderen. Soms gaan we mee met cafébaas André naar boksmettings in Gent en we staan er te praten met boksers Jean-Pierre Coopman en Freddy De Kerpel; André kan al die bokskampioenen van Vlaanderen.

In dat café richten we een vogelpikclub en later een voetbalclub op. Ons voornaamste initiatief is het wereldkampioenschap marathon vogelpikken. Het is de eerste keer dat dit gebeurt in de wereld, we zijn dus de eersten. Kranten uit Engeland hebben ons laten weten dat we de primeur hebben. We vogelpikken onafgebroken 64 uur op de Engelse darts. Mijn vader heeft daarvoor speciaal zijn schip O.628 een dag of twee aan de kaai gehouden, omdat Maurice en ikzelf deelnemers zijn en samen met mijn vader voeren we op de kustvisserij.

1969, **café Docksy**, wereldrecord marathon vogelpikken : kustvissers en vaarmaten in jumper Eddy Serie en Maurice Zanders, Bob Bouzi Di (Algerijn en huisschilder) en André Saudemont (cafébaas, koopvaardijvaarder en bokskampioen).

1969 : een zaterdagavond in café Docksy.

Het café telt onder zijn klanten de eerste groep allochtonen uit Noord Afrika in Oostende. Een vijftiental Algerijnse gasten die met de Fransen hebben meegevochten in de Algerijnse burgeroorlog en met hen meekomen. Deze groep is vanuit Duinkerken in Oostende terechtgekomen en velen van hen huwen met een Vlaams meisje. “Een beetje poep en niet betaal” is een gekende spreuk bij hen.

Zoals overal anders zijn daar goede en minder goede gasten bij, hoewel dient gezegd dat de meesten van tofheid getuigen. Wij vissers worden vrienden met hen en de zonen van Bob Bouzi Di en Said Oubiche worden later visser: Manu en Christophe.

Wij leren aan hen Kous-Kous eten; wat wij in potjes meekrijgen naar huis en leren enkele Arabische woorden zoals “Kif Kif” (fifty fifty) en “Nikarabok”, een lelijke vloek.

Said Oubiche is een afstammeling van de Touaregs, zeggen zijn vrienden altijd en Bob Bouzi Di is korporaal bij het bezettingsleger geweest. Ze vertellen af en toe over de

gruwelijke oorlogsdaden die zij in Algerije hebben meegemaakt. Hoe hun tegenstanders gevangen Franse soldaten hun geslachtsdeel afsnijden, in hun mond stoppen en hun keel oversnijden.

Ze behoren tot een geheim leger dat altijd klaarstaat om terug naar Algerije te vertrekken. Af en toe komt een Algerijnse kolonel uit Duinkerken afgezakt en gaan ze aan tafel in het Arabisch zitten kletsen. De brede lach met een mond halfvol gouden tanden van de kolonel is opvallend. Ze hebben gemeen dat ze de fundamentalisten van hun eigen volk niet moeten.

Die gasten integreren zich en gaan vriendschappelijk om met alle andere klanten en hebben een boontje voor de vissers en hun families ; het doet hen denken aan hun moeders, vaders, broeders en zusters thuis in Algerije en vooral hoofdstad Algiers. Bob Bouzi Di is één van de vier die meedoet aan het wereldkampioenschap marathonvogelpikken. Said, Salem, Rahid, Rabah, zijn samen met Bob, gasten die het meest onze mentaliteit aankunnen.

Ongeveer 1967, café Docksy : van l naar r. : Freddy Rau (IJIsland), Eddy Serie (Kust), meisje met de bloem in het haar, Willy Verbiest (Kust), jonge bouwvakker, meisje X.

Café Autocar , op de Vismarkt is een topcafé voor de uitgaande Oostendse jeugd; voor de komst van de jeugdclubs “Non Stop” de christelijke en “Kim” de vrijzinnige.

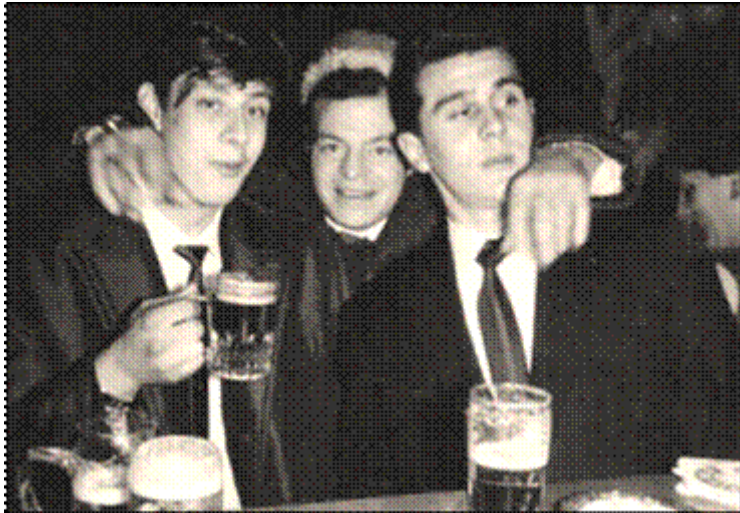
Er gaan veel vissers naar de Autocar en de bekendste serveuse Dianne Belpaeme huwt later met visser Middenslag en Kustvisser Hubert Van Grimbergen.

Er komen zware gasten die er trots op zijn dat ze in de bak hebben gezeten.

Gilbert de cafébaas komt zichtbaar aan zijn haarsnit vanuit het nozemmilieu in zijn jeugd.

In de weekends is het drummen om een zitplaatsje, plaats aan de toog of plaats op de dansvloer. De gasten met de meisjes en jonge vrouwen gaan er losjes om met elkaar ; het is een beetje algemeen in de topcafés in het Visserskwartier.

Welke songs te plaatsen bij de Autocar : de Sounds uit Londen : “All or Nothing” van the Small Faces, “Satisfaction” van the Rolling Stones en “All You Need is Love” van vergevorderde Liverpoolse Beatles, die niets meer hebben te maken met de Mersey Beat van hun beginjaren.

1966, café Autocar : Ronny Victor (Kust en IJsland), Emiel Caullet (IJsland) en Redgy Goes (Middenslag).

Café Autocar I, die is er eerst aan de zuidkant van de Vismarkt terwijl de bekendste Autocar nadien over de deur aan de noordkant komt. Autocar I wordt uitgebaat door een homo seksuele man met eveneens de naam Gilbert, die later het Mandje uitbaat in de Sint Franciscusstraat. Het is een kleine café dancing heel duister ingericht en er komt veel visserij; het is er steeds zeer intiem dansen. Hoewel de uitbater homo is, is zijn klandizie dat niet. Hoewel er die tijd in de buurt van de Vismarkt heel wat homobars hun deuren openen en het na een tijdje nevens een uitgaansbeurt voor de Oostendse jeugd eveneens een uitgaansbeurt wordt van homo's uit Vlaanderen en Nederland; in hun specifieke bars.

Café 't Meiklokje, is een klein gezellig cafeetje nevens de deur van Autocar I; uitgebaat door een moeder met haar dochter Dianne. Het is de tijd dat de cafés van het Visserskwartier draaien dat het een lieve lust is; naast de visserij komt heel de arbeidende jeugd uit Oostende daar uitgaan en iedereen die daar het gedacht voor heeft wil een graantje meepikken van het geld verteren.

Café Zephyr, is enkele jaren voordien het ouderlijk huis en klein cafeetje van de ouders van zanger Pete Monti en zangeres Lucy Monti, de nicht van de latere Lucy Loes.

Wanneer men er een ander huis zet komt café Zephyr, een top jeugd café, zoals overall veel jongens en meisjes die er elkaar met en zonder muziek leren kennen.

Niet in alle cafés ziet men dezelfde jonge mensen. Iedereen heeft zo een beetje zijn geliefde cafés waar hij of zij gaat en veel Oostendse jongeren gaan nooit in de specifieke Vissercafés.

De Zephyr is sfeervol met de Mersey Beat van de plots bekend geworden Beatles : “She Was Just Seventeen”, “Miserie”, “Do You Know to Want a Secret” geven ons de sfeer weer van de Cavern Club in Liverpool.

“Eenzaam zonder Jou” en de Will Tura sound, het Italiaans temperament van Rita Pavone met “Cuore” en de Rock van Adriano Celestano helpen eveneens de sfeer verlevendigen en sensualiseren. “I’ve I had a Hammer” de Amerikaanse sociaal bewustzijnsong van Trini Lopez en Franse Rock met Johnny Halliday’s en Ninno Ferrer met “Gonzales.”

Er zijn verschillende uitbaters maar Louis, een gast, bekend voor zijn onvoorspelbare vechtpartijen, is wel de beruchtste. Er is ook zijn vrouw, uitbaatster “Antje” en later houdt Nora de dochter van café Ferry Boat met haar man het open.

1963, Café Zephyr : van l naar r : Ronny Victor (IJsland en Kust), Maurice Devaux (Kust), zittend Marcel Mille (Kust), Antje (cafébazin), Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland), Dianne (zuster cafébazin), Redgy Goes (Middenslag) en Ronny Deschepper (Kust).

Café bij Zwarte Maria, is het café op de hoek met de Sint Franciscusstraat maar dat is in de jaren vijftig en dan het bekendste visserscafé. In 1960 is het al gedaan. Zwarte Maria is een echte telg uit een vissersfamilie met veel dochters, een stuk of twaalf, waarvan velen met vissers huwen. Een paar van haar bekendste schoonzonen zijn kustvisser en schipperreder zoals Lucien Desmit en Marcel Bouilliaert.

Café Bij Gaby, ook op de Vismarkt gelegen maar eerder een stamcafé voor oudere mensen.

Café Welkom, is een gekend visserscafé op de Vismarkt maar dat is in de jaren zeventig.

Café De Accordeonist, is gelegen in de Sint Franciscusstraat ter hoogte van de Vismarkt. Het is een groot café waar veel volk vertoeft maar niet speciaal van de visserij en ook geen jeugd maar meer oudere mensen, zonder een stamcafé te zijn. Uiteraard speelt er de zaterdag en zondagavond iemand op een accordeon.

Café 't Visschertje, ligt enkele huizen verder in de Sint Franciscusstraat. Oud bokser Arthur Devaux en zijn vrouw Godelieve zijn de uitbaters. Een paar jaar voordien zijn dat de vrouw en de dochters van Jef Ockett.

Tuur en Godelieve hebben vier dochters en drie zonen. Twee zonen Maurice en Arthur worden vissers en de derde Etienne de jongste wordt travestiet en wijkt uit naar Parijs. De twee oudste dochters Lillianne en Jeanine zijn er serveuse. Het is een grote gezellige gelagzaal en een grote koer waar men veel hoekjes tegenkomt om te vrijen met de meisjes klant. De algemene Oostendse jeugd en de visserij vind er zijn weg.

“The Locomotion” van Little Eve en “San Francisco” van Scott Mac Kenzie zijn veel gehoorde. Een boodschap van liefde en de mooie ideeën van de flower power, die start in San Francisco. We weten niet dat het de hoofdplaats is van Amerika's homo seksuele wereld. Wat maakt het uit de muziek is mooi en we hebben niets tegen homo seksuele mensen.

Lillianne wordt mijn tante omdat ze huwt met André Barbaix, mijn zevenjaar oudere nonkel. Het trouwfeest dat er plaatsgrijpt is één van die onvergetelijke feesten uit mijn leven. Nadien koopt André kustvaartuig O.31 en verkoopt Lillianne vis en garnaal aan de “trap”.

Café dancing Het Mandje, ligt over de deur en het is er donker en meestal gaan er jongens en meisjes om wat stil te zitten tongzoenen en te spreken. Zoals dat ook in Het Kroegske op het Pauluspleintje gebeurt.

Dancing Carnegie - “Nieuwe Zaal”, de “nieuwe zaal” is een grote danszaal in de Sint Franciscusstraat. Die bestaat al voor WO II en blijft veder bestaan tot op het laatst van de jaren zestig. Veel vissers springen er wel eens binnen en mengen zich tussen het talrijke andere volk. Meestal speelt er een orkest van een man of zes, zeven. Het is er geestig en de vissers kunnen zich ook daar uitleven en er vertoeven veel meisjes en jonge vrouwen. Maar de zaal is zo groot en zit zo vol dat de gezelligheid van de vele cafés in de omgeving niet kan worden overtroffen.

Café West Hinder, wordt uitgebaat door Marie Rose Van Besien (en haar echtgenoot Norbert Germonprez), die enkele jaren eerder de cafédochter is van de Zeezwaluw. Het is een rasecht visserscafé, ik weet zelfs niet of er veel meer ander volk over de vloer komt. Dat is enkele jaren later na de topjaren van jeugdcafés als Zeezwaluw, 't Schipje, 't Visschertje, Santa Maria, Zephyr en Autocar.

Wat vooral bij blijft aan dit cafeetje: het bordje langs de muur achter de toog waarop staat : “ze zeggen, laat ze zeggen.”

Als we de Paulusstraat ingaan komen we eerst café Noordzee tegen op het hoekje met de Sint Franciscusstraat maar op het andere hoekje met de Kaaistraat café Stad Gent, een algemeen stamcafé waar ook af en toe wat visserij binnengaat en op de andere hoek café 't Fonteintje.

Café Viking, in de Kaaistraat, een stamcafé waar meestal oudere visserij en af en toe ook jonge gaan. Het is een dochter van Zwarte Maria en haar man die het uitbaten. Kent een heropbloei in de jaren zeventig als een alleenstaande jonge vrouw, Nicole, cafébazin wordt. Veel jonge vissers gaan er uit sympathie voor haar stijl en haar vertederende kwetsbaarheid.

Café 't Fonteintje is van oudsher (verste dat ik hoor is begin de jaren dertig) een rasecht visserscafé. Begin jaren zeventig kent het zijn hoogtepunt als mijn vriend Maurice Zanders (Pies) na kustvisserij en IJslandvisserij daar cafébaas wordt. Is dan het best bekende en meest beklante visserscafé van de Belgische kust. Vissers en alle beroepen die rond de visserij draaien komen er. Meisjes en jonge vrouwen van allerlei beroepen die graag bij jonge vissers vertoeven komen er.

De uitgaande visserij kent er zijn hoogtepunten ; je kunt er de meest bekende IJslandkapiteins van sortie met hun bemanningen tegenkomen, de kustvisserij, de gasten van de grote bokkenvisserij, reders, peerders, vissers aan lager wal geraakt, de jonge gasten van de Vuurtorenwijk ; die dan wat een speciale mentaliteit hanteren die dicht aanleunt bij de Engelse arbeidende jeugd, met hun voetbal, seks en muziek interesse en hun specifieke lange jassen en andere hippe kledij die tijd. Er horen daar zelfs een paar Oostendse jonge voetballers bij als Rudy Tempere en Henri D'hulster, die het mooie weer bij K.V.G.O maken. Trouwens dat is eerder gebeurt dat bekende voetballers Van K.V.G.O en A.S.O de weg vinden naar de Vissercafés.

De zweele visserijsfeer in café 't Fonteintje wordt aangedikt met songs als : "Dancing Queen" van ABBA, de andere Zweedse pop van Harpo met "Superstar", "Magie May" van Rod Stewart, "Let's Stick Together" van Brian Ferry en de songs van een beginnende David Bowie.

Als ik hedendaags "Dancing Queen", "Let's Stick Together", "Superstar" en "Maggy May" hoor denk ik nog steeds terug aan die tijd van feesten in café 't Fonteintje. Wat stelt dat dan voor : vooral de sfeer van een café vol met, meestal jonge, vissers en andere jonge gasten en jonge meiden die opgezweept door drank en aantrekkingskracht van mannelijke en vrouwelijke hormonen op elkaar in ambiance, met hippe muziek, worden gedompeld. Het speelse jagen van de singles en de meesterlijke levensopvattingen van de langdurige koppels.

Café Santa Maria; jonge vissers en andere jongeren vinden er hun gading. Een vissersgezin met twee dochters zijn de uitbaters. Waarvan Monique de oudste het meest succes bij de jonge klanten kent. Hun zoon is visser en houdt heel zijn leven als bijnaam de naam van het café : 'Santa'. Monique is een vriendelijk meisje die met iedereen overweg kan en wel eens met de ene of de andere jonge klant op stap trekt.

Na hen komt een alleenstaande vrouw het café uitbaten en hetzelfde volk blijft toestromen. Na een jaar of twee van uitbaten valt de vrouw ongelukkig van de trap naar de kelder en is dood; amper een jaar of 26 jong. Iedereen is met verstomming geslagen en bij vele vrienden en vriendinnen blijft ze in gedachten.

Daarna komt visser Roland Lambrecht met zijn vrouw Arlette de "Santa Maria" uitbaten en dezelfde jongeren blijven toestromen.

Van boven naar onder en van l. naar r : Eric Van Sevenant (IJsland), Lucien Desomer (Kust), Eugene Desomer (Kust), Maurice Devaux (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland) en Eddy Serie (Kust).

Op een zondagnamiddag alleen aan een tafeltje zittend en over me een mooi meisje ook alleen aan een tafeltje, die zit te wachten op haar lief die niet afkomt. We dansen op "Whider Shade off Pale" van Procul Harum ; om de één of andere reden vergeet ik dat niet. Onlangs kom ik de vrouw die eens dat meisje is tegen in rusthuis Godtschalck, waar onze moeders hun oudste dagen slijten en ze kijkt naar me en zegt : "ik ken u toch." "Ja, u komt me ook bekend voor" : zeg ik en als ze de foto toont met de gast waarmee ze is getrouwd weet ik meteen dat zij dat meisje is. Zij weet het niet meer. Tussen deze dans en dan hebben we elkaar nooit meer ontmoet en er ligt 45- 46 jaar tussen.

Welke muziek me bij de Santa Maria in de oren blijft klinken ; wat je niet in iedere café veel hoort die tijd en daar wel, is de muziek van de Amerikaanse westkust : Beach Boys, Californian Dreaming van de Mamma's and the Pappa's en zulke muziek. Sonny and Cher zijn ook dichtbij en de Duitse hit "Monja" waar ik eens zo een heerlijke trage dans heb op gedaan in de Santa Maria.

Café Roulette; ligt pal over de deur en dat moment wordt het café uitgebaat door orgelist Harry. Er zitten daar altijd veel vissers van de grote visserij, meer oudere en met hun vrouw.

De samenstelling van de uitgaande vissers is verschillend: als ze jong zijn gaan ze in grote of kleine groepjes uit, soms alleen met een meisje en als ze getrouwd zijn gaan ze meestal uit met de vrouw en zijn dan veel tammer dan in hun jonge jaren.

Café Ponderosa ; weer een gezellige jongeren café opgehouden door Roland en Sylvie en later door Loetje een echte Oostendse die voordien getrouwd is met een visser en dan het

café uitbaat met een andere visser. Tussen haar twee vissers in, zijn wij haar ook eens als serveuse in een café aan de Eiermarkt in Brugge tegengekomen want soms gaan we ook wel eens per taxi de provincie in. Daarbij hoort ook Zedelgem, daar zijn veel serveuse cafés en de gasten van de grote visserij kennen daar de weg. Dichtbij is er een kazerne en uit goede bron hoor ik dat Rik Van Looy, begin jaren vijftig in zijn soldatentijd, daar heel wat pinten heeft verzet.

Café Breughel, een paar huizen verder dan de Ponderosa is meer een stamcafé voor oudere mensen waaronder visserij.

In de Kerkstraat heeft men ;

Café Celta; een echte serveuse café zoals men er meerdere van dat soort op de Hazegraswijk kent. Het wordt al van vroeg in de jaren vijftig uitgebaat door een vriendelijke oude dame die er grootmoederachtig uitziet en vertrouwd is met heel de buurt. Ik weet dat want wij wonen van na de oorlog in de Sint Pieterstraat 1 tegenover de Peperbusse, om de hoek van café Celta.

Er zijn een drie a vier serveuses aan de slag ; jonge vriendelijke meisjes, op het eerste zicht klasse, die zoals dat gaat toen, uit alle streken van Vlaanderen komen. Ze drinken mee met de klanten als ze getrakteerd worden en hebben daar een percent op. Dansen, lachen en spreken horen daar bij en als de klant hen aanstaat en wat centen wil besteden gaan ze wel eens mee op stap.

Er komt een zekere klandizie en ook jonge en wat oudere vissers gaan er af en toe binnen een pintje drinken om wat te praten met de meisjes van plezier.

Café Vieux Temps; ligt aan de westelijke kant na de Kappellestraat, die feitelijk de grens vormt met het Visserskwartier. De Vieux Temps ligt in de Christinastraat tegen aan het tweede Bassin en de jeugd en jonge vissers van Oostende en omstreken gaan er graag. De uitbaters zijn Achille, een man die 100 meter spurtloper is geweest, en zijn vrouw die Schete wordt genoemd. Maar de ster van de zaak is dochter Marie Jeanne, 16 jaar en goed mee met haar tijd in een sfeer van muziek- en seksuele- revolutie. Wij met onze bende jonge vissers zijn er graag gezien en we leven er ons uit met drank en geflirt bij de muziek van Kinks, Troggs, Dave Berry, Beatles en Stones.

Omdat er die tijd ook veel Engelse toeristen in Oostende zijn heeft men soms de indruk dat de sfeer in Oostende meer Engels dan Vlaams of Belgisch is.

1965, café Vieux Temps : van l naar r. : Eric Van Sevenant (IJsland), Willy Malesijs (IJsland), Redgy Goes (Middenslag), Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland), Lucien Desomer (Kust) en cafédochter Marie-Jeanne.

Café-restaurant “Bij Notje” ; ligt tegenaan het eerste Bassin op de hoek van de Dekenijstraat. Notje is een gekende café- en restauranthouder. Er gaan wat oudere vissers in zijn zaak, meestal als ze van sortie zijn met hun vrouw of echtgenote. Niet zo zeer om een paar pinten te drinken als ze uit zee komen wat meerdere kustvissers wel doen in meer specifieke cafés langs de Visserskaai.

Gaan we over de Kappellebrug dan komen we op het Hazegras. Sinds honderden jaren is dit een uitgaansbuurt in Oostende en bekend om zijn serveuse cafés. Na WO II zijn er veel zulke barcafés daar. In het begin van de jaren zestig bloeien ze nog, vooral door de aanwezige Zeemachtmatrozen van de nabijgelegen kazerne op dezelfde Hazegraswijk. Maar er gaat ook heel wat visserij.

Tijdens de jaren zestig verdwijnen ze maar één blijft overeind: “The Moon” bij Mon van de “Bleus”. De “Bleus” is de voorganger van de “Moon” voordat uitbater Mon zijn bar renoveert en de naam “Moon” geeft. Er bestellen een vijftal serveuses afkomstig uit alle delen van Vlaanderen. Het zijn fel geschminkte mooie meisjes in korte rokjes, kleurige blouses en extra hoge hakjes ; die als je er binnengaat nevens je komen zitten en vragen of ze iets mogen drinken van je : meestal doe je dat dan maar als je dat niet wil is dat voor hen ook goed. Ze dansen met je als je dat vraagt en zijn ultra lief met het oog op meer verteer. Je doet daar aan mee of niet.

Het is een lange zaal met een lange toeg vol barkrukjes en wat moderne zitplaatsen en tafels daar tegenover; achteraan kan men dansen bij gedempt licht.

De meeste klanten zijn Zeemacht matrozen maar ook heel wat visserij gaat er. Eén visser van de grote visserij is er niet buiten te slaan als hij aan wal is, deze man heeft heel wat klasse, zoals vissers zeggen van vissers die kwaliteiten bezitten. Zijn klasse bestaat erin dat

hij goed met het vrouwelijk geslacht in het uitgaansleven kan omgaan en deze dat goed vinden.

Zeemacht matrozen gaan nooit uit in het Visserskwartier. Als ze van hun kazerne komen gaan ze in de bars op het Hazegras; ofwel langs de Kappellestraat de weg op naar de Montmartre buurt met o.a. de Langestraat en de Boulevard Van Iseghem. Wel gaan ze in de Rembrand in de Brabantstraat, tussen de Grote markt en het Oude Mijplein en dat is bijna nog Visserskwartier.

Het is niet zo dat vissers en zeemachtmatrozen vechten als ze elkaar tegenkomen maar het gebeurt wel eens in cafés en dancings. Het gaat dan vooral als er meisjes in de buurt zijn en om indruk te maken op hen worden er wel eens pesterijen gezegd. Uit het oogpunt van de vissers zijn dat zoetwater matrozen die een grote bek opzetten en niet zoals zij ultra zwaar werk verrichten in barre omstandigheden. Deze weten dat ze een zeer gevaarlijk beroep hebben en die al meer dan een vriend visser op zee verloren. Het sterkt hun karakter en vissers zijn geen bluffers zoals je er wel meer zijn bij de Marine. Vissers zijn leutemakers als ze op stap zijn en hebben al zeer jong een bepaalde vorm van volwassenheid bereikt door hun moeilijk en verantwoordelijk leven op zee; wat in groot contrast staat met hun losbandigheid bij het uitgaan. Dat een uitlaatklep is bij hun gevaarlijk en moeilijk leven.

Iemand zei me dat ze van vissers zeggen dat ze denken dat ze alles zijn; wat ik nooit bewust heb ervaren tijdens mijn leven maar misschien zit er waarheid in. Wat wij onder elkaar niet weten. Het is feitelijk het leven van de visser die de visser maakt wat hij is. Er zijn er die na de hardheid van op zee zacht zijn tegen andere mensen en het zijn niet altijd de hardste op zee die hard zijn tegen iedereen. Niet iedereen begrijpt dat.

Het Visserskwartier als uitgaansbuurt voor de werkende Oostendse jongeren verliest veel van zijn pluimen eens de jeugdclubs "Non Stop" en "Kim" worden opgericht. Van dan af gaan veel jonge Oostendenaren naar daar en blijft het Visserkwartier nog meer voor visserij. De "Non Stop" een christelijke organisatie en de "Kim" een vrijzinnige, zijn beide in het Oude Theatergebouw aan de Vlaanderenstraat gevestigd. Ze hebben grote zalen ter beschikking waar honderden jongens en meisjes een plaatsje vinden.

Wij jonge vissers worden niet zo graag gezien in de Non Stop, waar ook Dokter Daniëls in het bestuur zetelt en er bijna altijd is. Men mag daar geen meisje kussen.

Ik zit daar met een meisje, terwijl we samen op stap zijn, te tongzoenen en de directie komt en zegt dat dit niet mag. Wij vegen er ons voeten aan en vliegen buiten en zelfs de weken nadien mag ik niet meer binnen. Terwijl mijn vrienden vissers wel mogen, als ze braaf zijn. Op een zaterdagavond, beneveld, discussieer ik daar heftig over tegen de directie en de pastoor daarbij en ze bellen de politie en die nemen me mee. Na een gesprekje onder vier ogen met de commissaris mag ik weer gaan. Nadat ik zeg dat wij door ons visserswerk een hele week geen meisje ontmoeten en dat wij daar enkel het weekend voor hebben. Als we dan met een meisje zitten te kussen vliegen we buiten en dat ik daar niet akkoord mee kan gaan.

In de vrijzinnige "Kim" echter ziet men ons graag komen, beetje te. Het gebeurt eens dat wij daar met een bende jonge vissers binnenkomen en de directie andere jonge gasten van hun plaats wegsturen omdat wij plaats zouden hebben. Om twaalf uur is sluitingstijd en op een zaterdagavond komen mensen van de directie zeggen dat wij nog wat mogen blijven,

terwijl al de andere jonge gasten buiten moeten. Dan bouwen wij samen feestje met de jonge directie, w.o. zeer sympathieke jonge onderwijzeressen. Dus de sympathie voor de jonge vissers die we zijn is dag en nacht verschil in de Kim als in de Non Stop.

Wat later in de jaren zestig, nadat het theatergebouw wordt afgebroken om het Europacentrum te bouwen verhuizen de jeugdclubs Non Stop en Kim naar de Hazegras wijk; waar voordien het oude station heeft gestaan en nu grootwarenhuis Delhaize.

Ongeveer 1964, een foto aan cinema Plaza rechtover de **Kim**, in de kelder van het theatergebouw : van l. naar r. : een onbekende Belgische landsverdediger, Eddy Serie (Kust), Pros Jooris (Kust en Middenslag), Lucien Desomer (Kust) en Eric Van Sevenant (IJsland).

Op de grenzen van het Visserskwartier heeft men enkele cafés waar veel visserij gaat zoals:

Cafédancing De Rembrand in de Brabantstraat; waar veel jonge vissers en zeemachtmatrozen naartoe trekken bij cafébaas Valere en zijn jonge mooie dienststers. Zoals op het Hazegras mooie meisjes, die echtheid met lief zijn tegen de klanten tentoonspreiden en vragen of ze iets mogen meedrinken. Niettemin er veel Zeemachtmatrozen gaan zijn de vissers er meer dan welkom en zijn de meisjes voorzichtig hun sympathie in welke mate voor de enen als voor de anderen te tonen.

Cafédancing Royal in de Witte Nonnenstraat is een zaak waar veel Oostendenaren naar toe trekken en ook vissers. De zaterdagavond wordt er steevast door alle aanwezigen op "La Bamba" gedanst. De uitbaatster Sonja is een dochter van Valere van de Rembrand; haar man is taxichauffeur. Ik dans er graag met mijn favoriete meisje op het Italiaanse "Roberta" van Peppino Di Capri. Deze song ken ik van vroeger in de Zephyr.

De ruimte is in overtrokken zetels, zitjes en barkrukjes, uitgevoerd; zoals in de Rembrand. In beide zaken kan men gezelligheid voelen bij de goed doordachte interieurs; die barachtig aandoen maar toch cafédancing zijn. Zoals overal staat er een mooie jukebox te blinken met de laatste platen en de goede ouwe.

Café Shamrock in de Hofstraat is een jongerencafé waar ook visserij gaat en het is het favoriete café van schipperreder van de kust Lucien Desmit.

De Shamrock heeft de plaats ingenomen van het jongerencafé in de Cirkelstraat, tot in de late jaren vijftig, met de naam "bij de Krommen". Er komen veel jongens en meisjes die nog de wettige leeftijd niet hebben om op café te gaan.

Café Toulouse is evenals het **Café van Frans Lams** op het Oude Mijplein. Het zijn twee vissers die er met hun gezin een herberg uitbaten. Het zijn stamcafés voor oudere vissers en andere Oostendenaren.

Cafédancing Sinjorke op Mariakerke is een tijd een "place to be" in Oostende. Heel Oostende trekt er op af, tevens visserij. Het is een gezellige kleine dancing die de zaterdagavond steevast bomvol zit met jong volk. Het is gelegen op de Nieuwpoortse Steenweg; hedendaags is er het Chinees restaurant: "Ocean City."

Het Montmartre kwartier, met de Langestraat in de hoofdrol, trekt veel jonge vissers aan. Meestal begint men in de vooravond met uitgaan in de cafés van het Visserskwartier, wat later op de avond trekt men naar de Langestraat en omgeving en tegen de ochtend zijn er velen die als afsluiter terug naar het Visserskwartier gaan, om dan in de vroege uurtjes naar huis te trekken.

Café Saint Tropez in de Madridstraat is een kleine gezellige zaak met Zuid Franse smaak ingericht. Jonge vissers gaan er af en toe naar toe omdat er veel meisjes komen, andere dan in het Visserskwartier.

Als achttienjarige visser met een drietal andere jonge vissers op stap, op een zondagnamiddag, trekken we naar de Saint Tropez. We zijn met vier en daar zitten ook vier jonge meisjes en we kiezen er elk eentje uit om te dansen. We dansen verschillende platen na elkaar. IJslandvisser (en latere IJslandkapitein) Romeo Rau, een jaar of twintig, is erbij (we kennen elkaar van in de Visserijschool "John Bauwens") en het is liefde op het eerste zicht met het meisje waar hij mee danst. Van deze dansen af zijn ze niet meer te scheiden. Het meisje heeft totaal niets met visserij, noch langs familie of vrienden, te maken. Romeo en zij worden man en vrouw en zijn de ouders van Romeo Rau; van de viswinkel "Jens" op de Nieuwpoortse Visserskaai.

Cafédancing Turf ligt schuin over de deur van de Saint Tropez op de hoek met de Hertstraat. Een volkstrekker maar een beetje oudere dan in specifieke jeugdcafés, een publiek van dertigers en veertigers maar ook daar gaan veel vissers op af. Men kan er lekker dansen met gedempt en rood licht en na het dansen kan men dicht tegen elkaar in de zachte zetels zitten. De uitbater is Roland, een echte Oostendenaar, homo seksuele man en zeer bekend en men ziet er zichtbaar nooit andere homo seksuele mannen.

De dancings in de Langestraat in de jaren zestig waar veel visserij naartoe trekt zijn de Venus, Stop, Djinn en Van's. Op de Boulevard Van Iseghem de La Coupolle en een dancing op de Zeedijk, voorbij het Kursaal : Versailles.

1965, in **dancing Djinn** ; van l. naar r. : Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (IJsland en Kust), X, Eric Van Sevenant (IJsland) en Lucien Desomer (Kust).

In **dancing Venus**, van l naar r : Freddy Heinderson (kustvisser en zoon van de Ferry Boat), Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland) en Eugene Desomer (Kust).

De gitarist uiterst rechts is Oostendenaar Sylvain Van Holme. Is even voordien bij "the Seabirds" en is de later de helft van "Two Mans Sound" met Brusselaar Lou De Prijck. Voordat de voorman bij "Walace Colection" met hun wereldhit "Daydream". Dus wereldbekend en beroemd. Ik kom hem later tegen in bar 'Argos' in de Adolf Buylstraat, waar hij komt afgezakt van Brussel in gezelschap van twee jonge dames; hij herkent me en biedt me een pint aan en we drinken er een paar samen.

In **dancing Djinn**, van l naar r : Eddy Serie (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland) en Eugene Desomer (Kust).

Op de hoek van de Vlaanderenstraat en de Ensor gaanderij is er in de jaren zestig een hotel met op de bovenste verdieping een grote danszaal waar de Engelse zangeres Sheena Scott alle dagen optreedt. Het zit er 's avonds vol met Engelse toeristen maar ook veel Oostendenaren gaan er graag en vanzelfsprekend ook visserij.

Het hotel noemt de **King George** en de danszaal daarboven **The Flemish Inn**.

Deze foto is genomen op één van de verdiepingen van de **King George** terwijl we komen van **the Flemish Inn**. Van l naar r : Eddy Serie (Kust), Eugene Desomer (Kust), Maurice Zanders (Kust en IJsland), Lucien Desomer (Kust) en Freddy Rau (IJsland).

Ziedaar, een overzicht van de vissercafés in de jaren zestig, tot aan de jaren zeventig en hoe de doorsnee jonge visser een stapje in de wereld zet.

We drinken bijna uitsluitend Pils; hoeveel? Als we een uur of tien uitgaan, laat ons zeggen van 's avonds acht tot 's ochtends een uur of zes, aan een drie a viertal pinten per uur, dan hebben we gemakkelijk een pint of dertig, veertig binnen. Dan is men niet meer nuchter en de ene kan er ietwat beter tegen dan de andere. Dat uitgaan is feesten en fuiven en in de vooravond en het midden van de nacht is dat nog te doen maar tegen de ochtend toe beginnen we redelijk dronken te worden. Dat is niet alle zaterdagavonden zo want soms gaat een jonge visser afzonderlijk uit met een meisje en dan drinkt hij heel wat minder of in het geheel geen alcohol. De zondagnamiddag, voor de kustvissers die 's avonds moeten

varen, is dat een pintje op het gemak na een zware nacht, met het oog op een nog zwaardere nacht op zee.

Degenen die serieus vrijen of de gehuwden met de vrouw mee, drinken heel wat minder per nacht. Laat ons eerlijk zijn ; als we jonge gasten en matroos zijn en in groep, staat er geen maat op. Toch zijn we geen alcoholisten want dat drinken gebeurt meestal in de weekends bij de Kustvisserij en de dagen dat ze thuis zijn bij de Middenslag en IJslandvisserij. Het is geestig gefeest en overal waar een groep vissers binnen gaat is er ambiance. Met trage en rappe rock- en pop muziek, die de sfeer brengt dat de aantrekkingskracht tussen het mannelijke en het vrouwelijke geslacht seksueel kleurt ; met het vervolgen.

Het gebeurt wel eens dat er vechtpartijen ontstaan. Weinig tussen vissers onderling maar meer met andere gasten. Zo neem ik tussen het jaar 1960 en 1968, acht jaar dus, persoonlijk deel aan vier straatgevechten en twee vechtpartijen in een café. Hoewel we absoluut geen ruziemakers of vechtersbazen zijn maar de meesten van ons laten zich niet doen als we worden aangevallen of zwaar lastiggevallenen want dan is het bakkeleien. Veelal nemen de sterkste onder ons het op voor hun minder sterke vissermaten.

Mijn eerste straatgevecht gebeurt op zeventienjarige leeftijd; in 1962. Van sortie met vier vissers komen we vier andere jonge gasten tegen op de Vismarkt en er ontstaat ruzie, die uitloopt in een gevecht van vier tegen vier. De volgende jaren blijven we bevriend met deze jongens.

Met een zevental andere jonge vissers breekt een paar jaar later een gevecht los, op het kruispunt van de Langestraat met de Christinastraat, tegen een tiental Franssprekende jongeren. Dat loopt uit tot in de nabijgelegen dancing Van's wanneer een paar van hen daar binnenvluchten en worden achtervolgd door een paar van ons.

Een jaartje daarna, wij met en vijftal tegen een vijftal jongens van de Zeemacht in de Madridstraat vanuit café de Saint Tropez.

In 1965, op twintigjarige leeftijd, alleen tegen een IJslandvisser van dertig jaar, die pas uit de gevangenis komt. De ruzie ontstaat in café Docksy nadat hij me kleineert en ik hem voor de eer een vuistslag toedien. Hij vraagt me mee naar buiten en om niet laf te zijn ga ik mee en we slaan elkaar tot hij vol onzekerheid zegt: 'we zullen stoppen zeker'. We zijn dan de Docksy terug binnengestapt en een paar pinten samen gedronken op de goede afloop en de match nul. We kennen elkaar niet en ik weet niet dat hij gekend staat als een messenvechter maar de dag nadien weet heel het Visserskwartier het. Er wordt verteld van café tot café: "Eddy Serie heeft vannacht gevochten tegen de grootste messenvechter van Oostende". Dan krijg ik thuis ruzie met mijn vader als hij thuiskomt van die zijn stamcafé de Ferry Boat; omdat ik dat gevecht ben aangegaan. Vecht nooit meer voor je eer want anders zal je in de bak belanden: is zijn boodschap wanneer hij de zondagnacht op zee is bekoeld. Ik luister en hou de rest van mijn leven die wijze raad in gedachten.

Samen met mijn vaarmaat Maurice Zanders vechten we getweeën tegen vijf niet vissers, die ons uitdagen in café Santa Maria. Getweeën zitten we achter een tafel, zonder iets te zeggen zetten we de pinten van tafel en op hetzelfde moment nemen we de tafel van

onderen vast en werpen die naar de vijf die voor ons staan lelijk te doen. Dan breekt het gevecht los en stopt als het vijftal naar buiten lopen.

In een café, met grote achterzaal, in Leffinge met de kermis, vechten we met negen jonge vissers tegen een twintigtal jonge gasten van daar en krijgen we een pak rammel. Er is voordien een kleine discussie met de cafébaas ontstaan waar ikzelf niet aan deelnam. Wij moeten buiten en bij het naar buiten gaan grijpt de cafébaas mij van achteren bij het haar. Waarop al zijn jonge klanten, een twintigtal ons overvallen. Wij laten ons niet doen. We raken buiten, sommigen al lopend anderen zoals ik kruipend, terwijl men schopt en slaat. Als we buiten zijn vragen mijn vrienden die gasten buiten en niemand van hen durft. Ze sluiten de deur. Dan zetten mijn vrienden hun voet tegen alle velo's en bromfiesten die tegen de muurgevel staan. Vol schrik volgen ze vanachter de vensters maar niemand durft nog roeren.

We laten onze kwetsuren en gehavende kledij verzorgen in een café aan de andere kant van de brug, die wordt uitgebaat door oud visser Eugene Grisson, die ook bij de Royal Navy Section Belge is geweest tijdens de oorlog. Zijn drie dochters, waar we eerder in de avond nog mee hebben gedanst, verzorgen en vertroetelen ons vooraleer we met twee taxi's terug Visserskwartier rijden. Voor we instappen zien we de gendarmen aan de overkant van de brug aan het café, met de jonge klanten, naar de schade aan de fietsen en brommers kijken.

Op een zondagnamiddag een paar jaar later zijn we met de auto op toer. Met een vijftal jonge vissers bezoeken we toevallig het café in Leffinge. De cafébaas is alleen, hij herkent me en ik zie zijn ledematen trillen van angst. Ik glimlach naar hem zonder iets te zeggen, we drinken onze pinten leeg en rijden weg.

Jaren later is er geen café meer in dat groot huis. Mijn vriend en kunstenaar Oostendenaar Jan De Lee koopt dat huis in Leffinge en vestigt er zich. Installeert er een groot schilder en beeldhouwer werkplaats waar hij rustig met kunst kan bezig zijn. Ik ga er een paar maal op bezoek, in verband met het vervaardigen van "Het Waakzame Hondenwacht" prijsbeeldje. Jan creëert het beeldje in dat huis.

Jaren voordien leerde ik Jan tussen pot en pint kennen in café Docksy op het Vissersplein (huidig Zeezotje). Jan is ook afkomstig uit het Visserskwartier, meer bepaald de zuidelijke kant van de Kaaistraat. Zijn vader is architect en Jan zoekt kunstrichting maar blijft altijd geboeid in de zee en het vissersleven en zoekt daarbij vissercafés op om inspiratie op te doen.

Alles bij alles zijn die vechtpartijen nog zo erg niet en ze verlopen 'meestal' sportief en de kwetsuren vallen nog mee. Mits die keer dat ik in de Stop, in de Langestraat, een gebroken bierglas in mijn gezicht geworpen krijgt van iemand die het voor zijn plezier doet en het door een afsluiting met kleine vierkantjes in mijn richting smijt. Bovenlip open door de voet van het glas en een stuk glas onder mijn linkeroog spurt ik rond de afsluiting en wie daar staat is een kleine Marokkaan. Die zegt dat het niet van hem is. De kelners scheiden ons en willen de politie bellen maar ik kan niet bewijzen dat het van hem is. Thuisgekomen rijd ik met mijn moeder per taxi naar de spoedafdeling waar mijn wonden midden in de nacht worden genaaid.

Er zijn nog niet zoveel Marokkanen in Oostende maar mijn Algerijnse vrienden in de Docksy zeggen me dat ze hem kennen want ze horen het in hun milieu vertellen en zeggen

dat het een gevaarlijk kereltje is. De dagen nadien schelden ze hem de huid vol voor zijn laffe daad.

Alles bij alles hebben wij als jonge gasten geluk in een stad als Oostende te kunnen uitgaan, te feesten en veel meisjes te leren kennen. In de visserij wordt gezegd ; “wie kan drinken moet kunnen werken” en “kermis en feesten is een geseling waard”. Daar kunnen we mee leven en dat hebben we uitgebreid gedaan. Ons geamuseerd maar we hebben veel meer gevaren, gewerkt en gevestigd. Het uitgaan hoorde bij het vissersleven.

Ik ben niet trots op ons uitgaan in de jaren zestig maar er was geen ontkomen aan als je wilde vrienden maken in de visserij. Daardoor heb ik tientallen vrienden voor het leven gemaakt bij zowel Kustvisserij, Middenslagvisserij en IJstrandvisserij. Als ik dat redelijk onverbloemd schrijf is dat omdat het waarheid is en het zou bewaard worden voor het patrimonium.

In september 1969, op 24 jarige leeftijd, word ik schipper van de O.628 en mijn levensstijl veranderd. De jaren zestig lopen op zijn einde en de poort staat open naar de jaren zeventig.

Als schipper ga ik alleen uit naar de cafés en dancings. Voordien is dat meestal met mijn vrienden matrozen. De meeste van mijn vrienden zijn dan al getrouwd en ik ben nog altijd op zoek naar de geschikte liefde om op te bouwen maar er is veel tijd voorbij gegaan. Ook de meeste van mijn vroegere vriendinnen zijn getrouwd. Er worden andere horizonten opgezocht, dat is dan de Langestraat en omgeving.

Het is niet evident om als schipper uit te gaan met zijn eigen matrozen of andere, dat brengt alleen maar discussies over het werk met zich mee met pinten op en het zou enkel maar eigen vooruitzichten storen. De zware verantwoordelijkheid die men krijgt als schipper; o.a. geld verdienen, veiligheid, goede gang van zaken met zijn bemanning en het in orde houden van het schip en motor, laten niet toe om losbandig uit te gaan. Als schipper neemt men die verantwoordelijkheid mee waar men gaat. Je levensstijl verandert grondig.

Begin jaren zeventig is er een nieuwe generatie jonge vissers, die zijn 10 jaar of meer jonger dan mijn generatie. Maar een bende vissers zoals “de bende van Barbé” in de jaren vijftig, of “de bende van Pies” in de jaren zestig, dat komt er niet van. Zelfs het samengaan en vriendschap onder vissers, zoals in onze jonge tijd, is aan het afkalven. Maar er zijn nog gasten die in het uitgaan door hun voorkomen en manieren uitsteken boven de anderen; de opmerkelijkste volgens mij zijn; van IJstrandvisserij: Daniël ‘Sexy’ Bracxk, Martin Schaessens, Staf Van Wetteren, van de Kustvisserij o.a. Rudy Barbaix, Luc Bogaert en Benny Beyen en enkele van de Middenslagvisserij; ik ken niet alle vissers. Wat opvalt, wat wij niet deden, zij laten hun haren lang groeien, het is een andere tijd met andere muziek met andere figuren; het is de tijd van ABBA, Rod Stewart, David Bowie, Brian Ferry en Heavy Metal.

Er is een andere seksuele sfeer ontstaan; in begin jaren zestig bestaat de zwangerschap pil nog niet en vrezen wij meer ongewenste zwangerschappen maar dan begint een seksuele revolutie. Condooms bestaan maar is nog geen mode, het is van tijdig terugtrekken maar dat is het zelfde niet. Tijdens de jaren zestig krijgt de pil bij vele meisjes ingang maar is nog niet veralgemeend.

De jonge gasten in de jaren zeventig zullen nooit meemaken wat wij wel meemaken. Sommige meisje zeggen: “aankomen is trouwen.” Noemt het geluk of ongeluk als men zo een meisje ontmoet en vluchtig leert kennen maar de liefde moet wel aanwezig zijn en

goesting alleen is geen betrouwbare maatstaaf als men eerlijk wil zijn tegen zichzelf en het meisje. In de jaren zeventig is heel die seksuele sfeer al lossier geworden, beter of niet beter en ook de muzikale ambiance is mee geëvolueerd.

De mooiste tijd van het uitgaan is echter in de jaren zestig in het Visserskwartier en de Langestraat en mijn vrienden vissers van toen vergeet ik nooit. Trouwens in de jaren negentig roepen ikzelf en Lucien Desomer alle vrienden van in de Vissercafés, vooral het café 't Schipje, bijeen in een pre Vissersfeest. Het jaar later beginnen we ons gedrieën; met Ivan Fonteyne erbij, die uit de generatie na ons komt, aan het 1ste Vissersfeest en we organiseren er jaarlijks één tot we aan het 11de komen om dan te stoppen. Het is een feit dat de 11 Vissersfeesten zijn ontstaan uit onze tijd van uitgaan in de Vissercafés van de jaren zestig.

Ons symbool ontstaan door de Vissersfeesten; “de Waakzame Hondenwacht” of “de waakzame stijve lul wacht” komt voort uit de visserij. De echt bedreven en veelzijdige doordenker zal het al wel hebben begrepen als hij zichzelf afvraagt, op wat wacht hij. Niet moeilijk: hij wacht tot de vrouw klaarkomt.

Oostende, 15 juli 2011,

Eddy Serie